

so č. g. dekan, konz. svetovalec, Janez Žuža, župnik in kaplan Loški, župnik Dolski in Št. Lenartski in tako počastili ne samo novo imenovanega g. župnika, ampak tudi celo faro. Že ob 9. uri zjutraj bila je cerkev natlačeno polna. G. domači župnik so rekli, da cerkve še niso videli tako polne. Saj so pa tudi ljudje ne samo iz domače fare, ampak tudi iz bližnjih župnij hiteli, novemu g. župniku čast skazovat. Ob 1/2 10. uri bilo je izpraševanje otrok iz veronauka, kjer so šolarji kaj vrlo odgovarjali. Potem so razložili č. g. dekan v kratkem, a jedrnatem govoru pomen denašnje slavnosti in so ob enem kratke poteze iz življenja g. župnika podali. Sledila je potem slovesna sv. maša z veliko asistencijo, katero so darovali gosp. A. Potočnik. Iz srca želimo vsi farani, da bi novi g. župnik mnogo, mnogo let pri nas pastirovali v sicer prav težavni fari, kajti najvišja točka je skera 1000 metrov visoka.

Od sv. Frančiška Ksaverija pri Lubnem. (Blagoslovljenje novih orgelj.) [Konec.] 9. Gabijake cinaste, cinkaste in lesene so po najnovejših izumih lepo izdelane, osobito „violna gamba“ ima po Pariškem novem sestavu „Gaviolita“ premikajoče krivce, s kojimi se doseže Frein-Harmonique najfinejši prepil. Lesene piščali imajo vse čelade z vijaki pritrjene in na premikanje narejene.

Tvrška bratov Zupan iz Kamne gorice na Gorenjskem, koja sta bila lansko leto odlikovana na svetovni razstavi v Bruselji s priznansko diplomom in svetinjo za izborna dela, nista pa tudi kri sv. Frančiška naredila samo tega, kar jima je določevala dispozicija in predpisje, ampak še več. Napravila sta namreč „oktavno copulo“, katera na posamnih spremeni in na celem stroji dela v glasu velik včoin. Tudi sta namesto tistih piščalk, katere so v dispoziciji v prvi oktavi Gambe, Solicionala, Geigen-Principala in glavnega Principala, pisane lesene, nadomestila z novo izumbo, namreč napravila sta one piščale, koje drugi orgljarji delajo iz lesa. — iz pocinjenega cinka, glas pouzročujoči delki pa so iz cina. Te piščalke, koje so boljše od lesenih tako gledé glasa, kakor trpežnosti, bile so odlikovane v Bruselji, in profesor dr. Moric Reiter je v Berolinskem strokovnem listu „Orgel- und Pianobau-Zeitung“ v št. 10. leta 1884, jako pohvalno pisal kritiko o njih in jih vsestransko priporočal. Kar pa je največji znak važnosti te znajdbe, je to, da svetovni velikan orgljarstva Walcker & Comp. v Ludwigsburgu to novo znajdbo od bratov Zupan kupuje. V dispoziciji je bilo pisano, da ima biti v orgljah 229 piščalk iz lesa, a sedaj je v celih orgljah le 167 piščalk iz lesa. *) Posa-

mezni spremeni so jako zadetno intonovani, tihi spremeni izvanredno ljubko mili, a vsi zopet dajo mogočen, veličasten glas. Spretnemu orgljarju je pač mogoče rabiti orglje kot v pravem pomenu besede — popolen instrument. Kljubn tolikej obsežnosti in preciznosti je cena temu 23. delu le 2200 gld. Blagoslovljenje vršilo se je v nedeljo, dne 7. julija t. l. in so vlč. g. dekan Lovro Potočnik iz Gornjega grada mnogobrojnemu od blizo in daleč prišlemu ljudstvu v jedrnatih besedah pomen orgelj razložili. Opravičeno se sme toraj izreči vrlo zaslužena zahvala č. g. župniku za vso skrb in trud, ki so ga imeli, radodarnim faranom za gmotno podporo, a slovenskima narodnjakoma, strokovnjakoma v orgljarstvu pa, ki delata čast slovenskemu narodu ne le doma, ampak tudi v širnem svetu, javno priznati zaslužena pohvala ter izrečem le željo, naj bi tem prvim njujinim orgljam na Štajarskem jih v kratkem mnogo sledilo.

Davorin Budna.

Raznoterosti.

(Za družbo vednega češčenja) so podarile naslednje župnije: Sv. Martin v Rožni dolini 14 fl. 70 kr., Kapela pri Brežicah 2 fl., Brezno 1 fl. 70 kr., Kozje 5 fl. 4 kr., Polje 10 fl., Podređa 25 fl. 6 kr., sv. Peter pri sv. Gorah 10 fl., Devica Marija v Pušavi 4 fl. 12 kr., sv. Vid na Planini 14 fl. 66 kr., Stari trg 10 fl. 78 kr., Žavec 28 fl. 52 kr., sv. Jakob v Slov. gor. 14 fl., Solčava 14 fl. 10 kr., Slov. Bistrica 15 fl., Fram 2 fl. 10 kr., sv. Magdalena v Mariboru 31 fl., Ljutomer 15 fl. 30 kr., Jurjev kloster 5 fl. 70 kr., Rogatec 6 fl. 12 kr., Teharje 4 fl. 20 kr., Bizelj 5 fl. 17 kr., Hoče 10 fl.

(Nekaj za cerkvenike.) Vže l. 1852 razsodil je Rimski zbor za sv. obrede, da pala, s katero mešnik kelih pokrivajo, nikdar ne sme biti črne barve, vendar še nekateri Dunajski fabrikanti razpošiljajo s črnimi mešnimi plašči črne pale. Takšnih pal nikar ne polagajte na kelih, ampak nadomestujte jih s palami od mešnih opravič bele barve. Mešnik to napako navadno še le pri darovanji zapazijo, ko si včasih ne morejo več pomagati.

(Večna luč.) Dobro olje za večno luč z Gersbeims-ovimi ali Guillon-ovimi stegni (tohti) obiva se pri J. Matiču v Celji prav po ceni. Ne moreš dovolje priporočiti ljudem, ki imajo z njimi opravka, da si naj priskrbijo dobrih ter ne zapravljajo pri njih denarja.

(Na znanje.) Gg. dopisnika iz Št. Lenarta v slov. goricah in iz Celjske okolice, katerih prvi opisuje zlato sv. mešo vlč. g. korarja J. Tuteka, zadnji pa novo sv. mešo č. g. J. Veternika, naj potrpi do prihodnje številke. V tej nismo imeli za nju več prostora

*) Natančnejši popis orgelj ne zanima večine naših bralcev, zato ga izpustimo. Ured.

pa odšlo 24 čvrstih mož in troje žensk v Ameriko, da si poišče bolj domovino, ali pa jo tudi najde, to je sedaj težko reči. — Na Primorji jeli so že brati po goricah, toda nič niso kaj zadovoljni z bratvo. — Laško telovadno društvo je c. kr. vlada razpustila v Gorici. To pa je županu dr. Maurovichu (mož se šteje za Laha) tako zamrzelo, da je odložil čast župana. Kaka škoda! — Mestni zastop v Trstu je po svoji veliki večini lašk in škili v Italijo. Sedaj pa se bojé, da pride v Trst oster, avstrijsk ces. namestnik in za to ne bodo 4 najhujših „iredentovcev“ več volili v zastop. S tem bi radi zakrili druge, isto tako iredentovske može, na tihem pa bi torej delali, kakor doslej, z iredento pod enim klobukom. Laška prevara! — V Oseku, glavnem mestu Slavonije, so dokončali veliko gospodarsko razstavo, ne da bi obesili na poslopji ogersko bandero. To je Madjare hudo vjelo, pa je tudi velika pregreha to! — Pravi se, da bode prihodnje leto tudi ogerska država brez primankljaja v svojem proračunu. Govorica je prijetna, toda bode-li tudi resnice iz nje? Na madjarske obljube naj ne da človek veliko.

Vunanje države. Molitvi, ki se opravlja v tem meseci vsled povelja sv. Očeta, je poseben namen in ni dvoma, da jo opravlja kršč. ljudstvo po tem namenu z vsem veseljem in kolikor je mogoče, vztrajno. — Najhujše zelo v novi Italiji je denar ali če gre za pravo, pomanjkanje denarja. Nikoli niso bili poprej ljudje toliko upili po denarji, kakor sedaj, ko so že skorej vse premoženje cerkve razpečali, to se pravi: Bog zna, kje zapravili. — O volitvah na Francoskem je sedaj vse tiho. Nam se zato dozdeva, da jih ni nobena stranka prav vesela. Iz njih se vidi le toliko, da sedanja republika ne velja veliko, ali nihče ne ve, kaj pride, če odklenka njej. Kdo da pride za-njo na vrh, to je še prav dvomljivo. — Da je razstava v Parizu bila velika in da je nekaterim ljudem veliko nesla, to priznava sedaj vsakdo, toda prav je Francozje še le niso veseli. Zakaj ne, to vedó ljudje, ali nihče se ne upa ali pa noče povedati uzroka. Miga pa povemo: Republika, taka je kakor piškav oreh pri našem žetlari. — V Angliji niso več srečni, ker nimajo vojakov toliko število, kakor jih je v drugih državah. Nesrečneži, iz drugih držav pa bi jim radi poslali, kolikor bi jih radi, ali če že ne vojakov, vsaj stroške za-nje! — Iz Belgije poroča se o novih strikih delalcev, nihče pa ne zna, kaj bi le-ti radi. — Veliko se govori o starem Bismarcku, tem bogu Nemčije. Kdo mu bode naslednik? Doslej pa še ni taka sila za to vprašanje, kajti stari, trolasi kancelar še nió ni na svojem konci. — Cesar Viljem pojde, kakor se pravi, tudi v Carji grad, v glavno mesto Turčije. Ni brez pomena to nje-

govo potovanje. — Čudno je, da ni v zadnjih dnevih več glasú o ruskih nihilistih. Ali mrcine v resnici čejo posebnih, nezaslišanih novotarij? — Ni več novo, da išče Rusija na novo posojila, tokrat pa doma, pri domačih ljudeh. Treba ji ga je za vojaštvo in še za marsikaj druga. — Na robe, v Bolgarji pa je sedaj vse, kakor da je vse v redu in nič ni glasú več o neredih, kakor je bilo še pred malim časom pri tej — novi državi. Daj Bog, da ostane tako vse lepo pri njih! — Srbska kraljica, Natalija je prišla v nedeljo v Beligrad ter je imela veselje objeti svojega sina, kralja Aleksandra. Tudi ljudstvo jo je veselo vzprejelo. Nje moža, kralja Milana, pa ne bode v Beligrad, vsaj za ta čas ne mara priti na srbska tla, dokler biva kraljica na njih. Žalostni zakon! — Turska vlada se hvali, da je na otoku Kreta vse v redu ter se ne godi kršč. ljudstvu ondi nobena krivica. Da je le resnica! — Iz Amerike se poroča, da je v „zjedinjenih državah“, v Pratinu, se vzdignilo več zamorskih (črnih) ljudi zoper vlado, ali kakor se kaže, ni nobene večje nevarnosti, kajti zamorci so se sprli le bolj med seboj. — Za nedeljo, t. j. za počivanje v nedeljo dela se v novem času v Ameriki veliko; skorej vse države so za to.

Za poduk in kratek čas.

Škofija in nadduhovnija Ptujška.

(Dalje.)

19. Njega je Solnograški nadškof Lenart potrdil in vmesnil v Solnogradu dne 13. januvarija l. 1500. Župnikoval je v Ptui do l. 1511. L. 1507. je dal „titulum mensae“ Celjanu, Baltazarji Newperk, katerega je Sekovski škof Krištof v soboto „Intret“ t. l. v subdijakona posvetil. V dotičnem zapisniku v Gradci citati je tako-le: „... ad tit. mense et provisionis venerabilis viri dni Andree Erker, rectoris paroch. ecclie in Pettau suorumque successorum“. Na kvaterno soboto: „Venite adoremus“ l. 1510. bil pa je na njegovo poroštvo od Lavantinskega škofa Lenarta I. Peverl v subdijakona posvečen Celjan Matija Galuder. Pri tej priložnosti je njegovo ime pisano: „Venerabilis dnus Andreas Egker, plbanus in Pettovia.“¹⁾

20. Jakob Radkerspurger „arc. decretorum ac sacrae Theologiae doctor“ in župnik v Ptui. (1511—1540.)

Najbrž rodom Radgončan, župnikoval je od l. 1499. v Strassgangu, od l. 1511. pa obenem tudi v Ptui. Kot župnik Ptujski imenovan je v sledečih listinah:

L. 1511. v soboto: „Veni et ostende“ je

¹⁾ in ²⁾ Zapisnik ordinarij Lavantinske škofije.